

Vergadering van het college van burgemeester en wethouders

d.d. 21 september 2021

agendapunt:

Onderwerp	Grootschalig onderhoud Herenweg Leimuiden	
Zaaknr.	52906	
Datum	17 september 2021	
Vorbereid door	B. Winkels	Cluster Regie en Planvorming
Portefeuillehouder	Y. Peters-Adrian	
Financiële gevolgen / dekking	€ 1.200.000 beschikbaar te stellen als projectbudget via de Voortgangsmonitor.	
Bijlage(n)	-	
Openbaar	Nee (21 september) ja (28 september)	
Gemeenteraad	nee	
Beslispunten	1. Grootschalig onderhoud voor de Herenweg Leimuiden goed te keuren 2. Een projectbudget van € 1.200.000 beschikbaar te stellen via de Voortgangsmonitor. 3. Af te wijken van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid en niet meervoudig onderhands aan te besteden.	
Samenvatting	De Herenweg in Leimuiden behoeft groot onderhoud. Tijdens de wegininspectie in 2019 scoorde de Herenweg een 7, waar een 9 de slechtst mogelijke score is. Op dat moment is er gekozen om een aantal wegen met een score van 8 en 9 op te knappen. Rond die periode is er een aantal kleine reparaties uitgevoerd aan de Herenweg. In de afgelopen twee jaar is de staat van de Herenweg echter dermate achteruit gegaan, dat er zo spoedig mogelijk groot onderhoud aan de weg dient te worden uitgevoerd om de veiligheid van de weg te kunnen waarborgen. Door de Herenweg nog dit jaar op te knappen voorkomt dat de weg nog verder achteruit gaat door een nieuwe vorstperiode en geeft bovendien een aantal financiële voordelen. Dat de Herenweg zo snel achteruit is gegaan, was moeilijk te voorzien. Een combinatie van perioden van droogte, een strenge vorst, zwaar verkeer, snelle bodemdaling en zetting van de kadeverbetering door Rijnland, zorgde voor de snelle achteruitgang. Inmiddels scoort de Herenweg op veel delen een 8 en 9. De geraamde kosten voor dit project zijn ongeveer € 1.200.000. Aan het college wordt gevraagd in te stemmen met het grootschalige onderhoud aan de Herenweg en het benodigde bedrag van € 1.200.000 beschikbaar te stellen en daartoe de gemeenteraad bij de Voortgangsmonitor een voorstel te doen.	

	conform advies	bespreken	opmerkingen
K.M. van der Velde-Menting			
F.M. Schoonderwoerd			
P.C. van der Wereld-Verkerk			
Y. Peters-Adrian			
I.A.A. van der Meer			
A.J.E. van der Werf-Bramer			

Besluit d.d. 21 september 2021

Conform besloten

Inleiding

De Herenweg in Leimuiden is de afgelopen jaren zodanig achteruit gegaan, dat het opknappen van kleine stukken weg (reparatievakken) niet meer afdoende is om de veiligheid van de weggebruikers te garanderen. De afgelopen periode zijn er verschillende kleine stukken weg van de Herenweg gerepareerd, maar inmiddels zijn ook die reparaties kapot gegaan. Het is niet meer mogelijk de Herenweg met kleine reparaties 'op te lappen'. Alleen met grootschalig onderhoud kan de Herenweg voldoende worden opgeknapt zodat de weg veilig is.

De snelle achteruitgang van de Herenweg was niet te voorzien. Door een combinatie van perioden van droogte, een strenge vorst, snelle bodemdaling, zwaar verkeer en zetting door een kadeverbetering van Rijnland, is de achteruitgang in een stroomversnelling geraakt. Inmiddels is de situatie zo dat door zwevende delen asfalt (holle ruimtes), verzakking door de dijkverzwaring (en hierdoor scheurvorming) het asfalt los begint te laten. Dit veroorzaakt onveilige situaties. Gezien de situatie is het raadzaam om snel te beginnen, het liefst voor aankomende winter, met het grootschalige onderhoud van de Herenweg.

Dergelijk grootschalig onderhoud is niet te bekostigen uit het IBOR, omdat het beschikbare budget daar niet toereikend voor is.

Wat willen we bereiken

Als gemeente zijn we als wegbeheerder aansprakelijk voor het beheren en onderhouden van ons wegenareaal. Door te investeren in het opknappen van de Herenweg, voldoen we als gemeente aan die verantwoordelijkheid. We willen bereiken dat de Herenweg wordt opgeknapt om zo onveilige situaties te voorkomen.

Onderbouwing

Voor een heldere onderbouwing waarom er spoedig grootschalig onderhoud aan de Herenweg in Leimuiden nodig is, is het van belang een aantal vragen te beantwoorden. Hieronder een overzicht:

- Waarom is er niet eerder bij de bespreking van het IBOR gemeld dat de Herenweg er dermate slecht bij lag dat er grootschalig onderhoud nodig is?
Tijdens de wegininspectie van 2019 kwam de Herenweg wel naar voren als een weg waar gebreken waren, maar scoorde de weg toen een 7. Destijds is ervoor gekozen om de wegen die een 8 en 9 scoorden, op te knappen. Dit is naar voren gekomen in de 'Inhaalslag achterstallig onderhoud asfaltverharding' in het najaar van 2019. Naast de wegen die een 8 en 9 scoorden, zijn er bij ongeveer honderd wegen kleine reparaties uitgevoerd. Onder die kleine reparaties vallen ook verschillende zogenaamde 'reparatievakken' van de Herenweg. Het wil zeggen dat er kleine, onveilige plekken zijn opgeknapt. Ook het fietspad is toen opgeknapt. Hoewel de Herenweg toen een 7 scoorde, was niet te voorzien dat de weg zo snel achteruit zou gaan.
- Waarom is het zo urgent om de Herenweg zo spoedig mogelijk op te knappen?
*De afgelopen maanden is de Herenweg nauwlettend gevolgd om het schadebeeld te monitoren. Daaruit blijkt dat de technische kwaliteit van de weg snel achteruit gaat, tot het punt waarop er niet langer gegarandeerd kan worden dat (het asfalt op) de weg veilig is voor de gebruikers.
Het asfalt van de Herenweg is op veel plekken inmiddels in erbarmelijke staat. Door weersinvloeden en zetting zijn er holle ruimtes tussen het asfalt en de fundering ontstaan. Door het autoverkeer en ander, zwaarder verkeer, 'klappert' het asfalt op de fundering, omdat er geen tussenlaag meer is die beide onderdelen bij elkaar houdt. Hierdoor ontstaat een groter wordend risico dat het 'klapperen' grote gaten in de weg veroorzaakt, waardoor (ernstige) verkeersongevallen kunnen ontstaan. Gezien de staat van de weg is het van belang dat het onderhoud nog voor aankomende winter plaatsvindt, omdat de weg een nieuwe vorstperiode waarschijnlijk niet meer aankan.*

Als gemeente zijn we als wegbeheerder aansprakelijk voor het beheren en onderhouden van onze wegen. Door de Herenweg op te knappen voldoen we aan die verantwoordelijkheid.

- Hoe is het mogelijk dat een weg, die in 2019 nog een 7 scoorde, in twee jaar tijd zo hard achteruit is gegaan dat het onder de categorie 8 en 9 valt?

Een score van 7 betekent eigenlijk een rapportcijfer 5,5. Het betekent dat er delen van de gehele weg, wegvakken genoemd, zijn die er niet goed bij liggen en daarom opgeknapt dienen te worden. In het geval van de Herenweg is dat ook gebeurd. Er zijn verschillende kleine reparaties uitgevoerd.

Tussen het najaar 2019 en nu heeft de Herenweg flink wat te verduren gekregen. Een aantal perioden van droogte, gecombineerd met een hevige vorst, snelle bodemdaling en zetting door een kadeverbetering van Rijnland, hebben de achteruitgang van de Herenweg in een stroomversnelling gebracht. Ook het intensieve (zwarte) verkeer draagt bij aan de verslechtering van de weg.

Deze combinatie van verschillende factoren, die niet zomaar is te voorzien, heeft ervoor gezorgd dat de Herenweg zo snel achteruit gegaan is.

- Is er een overzicht van wat er de afgelopen jaren aan onderhoud en onderzoek heeft plaatsgevonden aan de Herenweg?

Aan de Herenweg heeft een aantal keer kleinschalig onderhoud plaatsgevonden. Hieronder wordt in een tijdlijn uitgelegd waarom er gekozen is voor kleinschalig onderhoud en welke andere stappen er zijn genomen tot aan dit moment van schrijven.

Rond 2011 werd geconstateerd dat het wegdek van de Herenweg niet overal in goede staat was. Daarom is er toen aan de Herenweg op een aantal plekken kleinschalig onderhoud gepleegd voor een bedrag van ongeveer € 100.000. Met dat geld konden de belangrijkste plekken worden opgeknapt. Meer geld was er toen niet beschikbaar voor de Herenweg.

Rond 2014 heeft er opnieuw kleinschalig onderhoud aan de Herenweg plaatsgevonden, voor een bedrag van € 60.000. Er is toen opnieuw gekozen voor kleinschalig onderhoud, onder andere met de gedachte dat de weg er wellicht uit moest vanwege de naderende reparatie van het fietspad. Ten tweede omdat er op dat moment speelde dat de Herenweg wellicht doorbroken zou worden om een vaarroute van de Westeinderplassen aan te leggen. Het zou financieel moeilijk uit te leggen zijn als er veel geld in grootschalig onderhoud zou worden gestopt, terwijl de kans bestond dat (een deel van) de weg eruit zou moeten. Daarom werd er, net als in 2011, opnieuw gekozen voor kleine reparaties. Hoewel daarmee de meest slechte wegdelen worden gerepareerd, gaat de algehele kwaliteit van de weg wel verder achteruit.

In 2019 zijn door een onafhankelijk bureau inspecties aan ons wegenareaal uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat een deel van onze wegen laag scoorde, waarbij een 9 het laagst is. De Herenweg scoorde op dat moment een 7. In het najaar van 2019 kende de raad een budget toe om de wegen op te knappen, waarbij werd afgesproken om alleen grootschalig onderhoud te plegen aan de wegen die een 8 en 9 scoorden. Aan de Herenweg zijn toen in 2020 een aantal kleine reparaties uitgevoerd.

Na de reparaties is opgemerkt dat de Herenweg harder achteruit ging. Droogte en bodemdaling spelen hierin een belangrijke rol, met daarbovenop de strenge vorst van begin 2021. Deze factoren waren niet te voorzien. Daarom is besloten om in het tweede kwartaal van 2021 boringen uit te voeren. Hoewel de resultaten van een boring geen heel gedetailleerd beeld kunnen geven, valt er wel uit af te leiden of nader, gedetailleerder, onderzoek nodig is. Uit de boringen kwam naar voren dat er holle ruimtes onder het asfalt zouden kunnen zitten. Daarom is besloten om vervolgonderzoek te doen en op verschillende plekken sleuven in de weg te graven. Daarmee wordt een dwarsdoorsnede van de weg gemaakt en wordt duidelijk wat de staat van de weg is. Tussen de boringen, het graven van de sleuven en het duiden van de uitkomsten heeft enige tijd gezeten. De reden om te beginnen met een boring is dat dit weinig tot geen verkeershinder geeft en weinig kost. Het graven van sleuven geeft wel verkeershinder en kost aanzienlijk meer. Het is raadzaam dat pas te doen als uit de boringen blijkt dat er meer onderzoek nodig is.

Ondertussen is de Herenweg nauwlettend gevolgd om het schadebeeld te kunnen monitoren. Afgelopen augustus en het eerste begin van september zijn opnieuw inspecties door het onafhankelijke bureau uitgevoerd aan de Herenweg. Uit die inspectie bleek dat de wegdelen inmiddels een 8 of 9 scoren.

- Waarom is er grootschalig onderhoud nodig?
Het opknappen van kleine reparatievakken in plaats van de hele Herenweg is niet meer afdoende. Het asfalt is op zoveel plekken in dusdanig slechte staat dat de hele weg opgeknapt dient te worden. Opnieuw klein onderhoud aan de weg uitvoeren is te vergelijken met het plakken van een pleister op een grote wond die gehecht moet worden.
- Is er contact met de gemeente Aalsmeer over de Herenweg?
Het is bekend dat veel gebruikers van de weg uit andere gemeenten komen, zoals Aalsmeer. Door het intensieve gebruik van de weg is de Herenweg sneller achteruit gegaan. Dat zal een punt van aandacht zijn in de gesprekken die we zullen voeren met Aalsmeer. In hoeverre de snelheid van de Herenweg verlaagd kan worden en/of de toestroom van het zware verkeer teruggedrongen kan worden door dit grootschalige onderhoud, weten we pas later. Voor nu is het vooral van belang om nog voor de winter de Herenweg grootschalig aan te pakken.
- Is er contact met de bewoners aan en rondom de Herenweg?
Er is de afgelopen maanden regelmatig contact met de bewoners van de Herenweg. Zij hebben al meerdere malen bij de gemeente aangegeven dat de weg onveilig is door de slechte staat van de weg en omdat er hard wordt gereden. We snappen hun zorgen en blijven met hen in gesprek over de Herenweg.
- De reden om voor te stellen het projectbudget te verwerken via de Voortgangsmonitor, is dat de middelen uit de IBOR niet toereikend zijn. Als de Herenweg uit de reserve infra bekostigd zou moeten worden, is er voor de komende jaren geen enkel budget meer om nog enig onderhoud aan wegen uit te voeren.

Uitvoering

De geraamde kosten voor dit project zijn ongeveer € 1.200.000. Het gaat om een incidenteel bedrag. Voor dit bedrag wordt de Herenweg opgeknapt. Door het bestaande asfalt te hergebruiken, worden er kosten bespaard.

Gezien de staat van de Herenweg is het advies om de weg nog voor de aankomende winter op te knappen. Een nieuwe vorstperiode kan de weg nog verder laten verslechteren. Het is mogelijk om nog voor de winter grootschalig onderhoud aan de weg uit te voeren zodat het project nog voor het einde van dit jaar klaar is.

Bij dergelijk grootschalig onderhoud aan een weg is er geen uitgebreide participatie in de zin dat er kan worden meebeslist over het project. Wel zullen we de omwonenden en weggebruikers goed informeren voor, tijdens en eventueel na het project. Het is goed om op te merken dat de afgelopen maanden al regelmatig contact is met de bewoners aan en rondom de Herenweg. De bewoners hebben meerdere malen aangegeven dat de weg onveilig is. Wat de (verkeerskundige) effecten zijn op de omgeving tijdens de werkzaamheden zullen goed in kaart worden gebracht.

Risico's

Er wordt voor gekozen om de werkzaamheden niet aan te besteden. Allereerst omdat het hier gaat om grootschalig onderhoud aan de weg. Gelet op de veiligheid van de weg en de urgentie is het van belang nu snel stappen te kunnen maken. Door de weg nog voor aankomende winter op te knappen, kan erger worden voorkomen en kan het asfalt nog worden hergebruikt. Dat laatste geeft een belangrijke kostenbesparing (die is al meegerekend in de 1.2 miljoen euro). Verder is in het onderhoudscontract van 2021 een korting over de werkzaamheden van alleen 2021 opgenomen. Daardoor is het financieel aantrekkelijk de Herenweg nog dit jaar op te knappen. Verder staan de prijzen van bouwmaterialen vast in dat contract. Bij het in de markt zetten van de Herenweg vervallen deze financiële voordelen. Bovendien kost het in de markt zetten van de Herenweg veel tijd (die er effectief niet is) terwijl de onderhoudspartij direct aan de slag kan.

Door het graven van de proefsleuven is een duidelijk beeld ontstaan hoe de weg erbij ligt. Op basis daarvan is ook de 1.2 miljoen euro geraamd. Er is bij elk onderhoudsproject altijd een risico

Onderwerp:

dat er nog extra achterstand wordt aangetroffen dat invloed kan hebben op het budget. Bij de Herenweg wordt dat risico niet groter dan anders ingeschat.

Samenvattend is het financieel voordelig om zo snel mogelijk te beginnen met het grootschalige onderhoud. Bovendien wordt tijdwinst geboekt zodat de weg voor de vorst klaar is en de weg weer veilig is.

Duurzaamheid

Bij dit project wordt rekening gehouden met onze uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Zo wordt het bestaande asfalt hergebruikt, waardoor niet alleen kosten worden bespaard, maar ook wordt voldaan aan de circulaire uitgangspunten. Door het hergebruiken van asfalt wordt bovendien bespaard op de uitstoot van CO₂.

Communicatie

Omdat het opknappen van de Herenweg gevolgen kan hebben voor de bewoners in het gebied en de gebruikers van de weg, zal er nauw contact met hen zijn over de opknappplannen en de (tijdelijke) gevolgen.

Ondernemingsraad

Niet van toepassing.

Integraliteit

Dit collegevoorstel is besproken met Teamleider Peter van Neijenhof en wethouder Yvonne Peters.